

การพัฒนากระบวนการบริหารการนิเทศนักศึกษาวิชา
แบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์
Development of Dual Student,s Supervision
Management System base on Participation
of Automotive Technological College

พิษณุ ภิรมย์*
พรพิพัฒน์ เพิ่มผล**
จุฬารัตนภรณ์ ธนะแพทย์***

* ** ***สาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

*Corresponding Author. E-mail: Pirom_club@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาการพัฒนากระบวนการบริหารการนิเทศนักศึกษาวิชาแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินการนิเทศนักศึกษาวิชาแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์ 2) พัฒนาระบบการบริหารการนิเทศนักศึกษาวิชาแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์ 3) ประเมินและยืนยันระบบการบริหารการนิเทศนักศึกษาวิชาแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์ ประกอบด้วย ผู้จัดการจากสถานประกอบการด้านยานยนต์ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ จำนวน 246 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม เป็นมาตราวัดแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน Modified Priority Needs Index: PNI_{modified} และค่า Chi-square โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและที่พึงประสงค์ระบบการบริหารการนิเทศนักศึกษาวิชาแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์ ระดับพฤติกรรมที่เป็นปัจจุบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านการประเมินผลสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมา

ด้านการสะท้อนผลการนิเทศนักศึกษา อยู่ในระดับมากและด้านการวางแผนการนิเทศ นักศึกษาต่ำสุด อยู่ในระดับมาก สำหรับการพัฒนาระบบการบริหารการนิเทศนักศึกษา ทวิภาคีแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์ ระดับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีด้านการวางแผนการนิเทศนักศึกษาสูงสุด อยู่ใน ระดับมากที่สุด รองลงมาด้านการดำเนินการนิเทศนักศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด และ ด้านการสะท้อนผลการนิเทศนักศึกษาต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ระบบการบริหาร การนิเทศนักศึกษาทวิภาคีแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์ ประกอบด้วย องค์ประกอบ 5 ด้าน โดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.31 1) ด้านการวางแผน การนิเทศนักศึกษา 2) ด้านการดำเนินการนิเทศนักศึกษา 3) ด้านการสังเกตผลการนิเทศ 4) ด้านการประเมินผล และ 5) ด้านการสะท้อนผลการนิเทศนักศึกษา 3) การประเมินและ ยืนยันระบบการบริหารการนิเทศนักศึกษาทวิภาคีแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยี ยานยนต์ มีความเป็นไปได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ระบบการบริหารการนิเทศนักศึกษาทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม ระดับพฤติกรรมที่ เป็นปัจจุบัน ระดับพฤติกรรมที่พึงประสงค์

Abstract:

This study of the development of Dual Student's Supervision Management System base on Participation of the Automotive Technology College has a purpose for 1) Study in an action of present and desirable status of Dual Student's Supervision Management System base on Participation of the Automotive Technology College. 2) To develop the management System of Dual Student's Supervision base on Participation of the Automotive Technology College. 3) To evaluate and confirm the Management System of Dual Student's Supervision base on Participation of The Automotive Technology College. The sample consisting of the managers of automotive business company in Bangkok area, Administrators and Teachers 246 persons and use the questionnaire as an instrument of evaluation in 5 level of Rating scale and a statistic of a data analyze of frequency, percentage, average and standard deviation by using a computer program package, Modified Priority Needs Index: PNI_{modified} and Chi-square. The research found that. 1) The present

and desirable status of the management system of Dual Student's Supervision base on Participation of Automotive Technology College in overall present Behavior's level in high level. The evaluation of the management system is in high level, the second is a reflection of the Student's Supervision is high level and lowest of Student's Supervision planning is high level. For the development system of Dual Student's Supervision base on Participation of Automotive Technology College of desirable behavior in overall is maximum level, the Student's Supervision Planning is maximum level and second is the action of Student's Supervision is in maximum level and lowest of reflection of Student's Supervision is in maximum. 2) The Management System of Dual Student's Supervision base on Participation of Automotive Technology College consist of 5 section has a PNI_{modified} between 0.20–0.31

- 1.The student's supervision planning.
- 2.The student's supervision action.
- 3.The supervision observation.
- 4.The evaluation
- 5.The reflection of student's supervision.

3) The evaluation and confirm of a management system of Dual Student's Supervision base on Participation of Automotive Technology College has a statistical significant in 0.01 level.

Keywords: Development of Dual Student's Supervision Management System Base on Participation, Present Behavior Level, Desirable Behavior Level

บทนำ

ในสถานการณ์ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่ากระแสของการแข่งขันด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมในตลาดยุคใหม่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้กำลังคนต้องมีการเรียนรู้ พัฒนาเพื่อให้เกิดสมรรถนะเท่าทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งการมีระบบการศึกษาที่เหมาะสมเป็นส่วนสำคัญในการหล่อหลอมให้ผู้สำเร็จการศึกษามีศักยภาพเป็นไปตามความต้องการของตลาดแรงงาน ดังที่ มยุรา ศรีพงษ์วิวัฒน์ (2541: 4) ได้ศึกษาปัญหาในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ.2538 ประเภทวิชา ช่างอุตสาหกรรม ในสังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่พบว่า นอกจากสถานประกอบการที่มีความพร้อมในการฝึกอาชีพของนักศึกษาที่ไม่เพียงพอแล้ว ครูอาจารย์ที่รับผิดชอบยังขาดการนิเทศติดตาม

ที่ต่อเนื่อง ขาดความรู้ความเข้าใจในการสื่อสารกับผู้เรียนที่เหมาะสม ตลอดจนยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรายวิชาที่ฝึกในสถานประกอบการด้วย และมีข้อเสนอแนะให้สถานศึกษานับสนุนส่งเสริมและดำเนินการให้การนิเทศการฝึกอาชีพนักศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ นริศ ประมวลสุข (2544:75) ที่ได้ศึกษาปัญหาการฝึกงานของนักเรียนหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ได้เสนอแนะการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีได้ 3 ด้าน คือ 1. ด้านการวางแผน 2. ด้านการแบ่งสรรงาน 3. ด้านการประเมินผล ซึ่งมีข้อค้นพบแตกต่างกันไปและเสนอแนะว่าควรมีการกำหนดแผนและมีการประชุมร่วมกันเพื่อปรึกษาหารือระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาทางสถานศึกษา ผู้ควบคุมการฝึกงานและอาจารย์นิเทศก์ในทำนองเดียวกัน ภัฏญา วีรยวรรณ และพิมพ์พร ศะริจันทร์ (2546: 34) ได้ทำการศึกษาวิจัยสภาพและความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีในเขตภาคเหนือที่พบว่า ปัญหาหนึ่งของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระบบทวิภาคี คือขาดการสนับสนุนเรื่องของการนิเทศติดตาม ครูนิเทศนักศึกษามีจำนวนน้อยและไม่มีวิธีที่ชัดเจน นักศึกษาขาดขวัญกำลังใจรู้สึกโดดเดี่ยวและก่อให้เกิดปัญหาตามมา การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบหนึ่งของการวิจัยที่ไม่ได้แตกต่างไปจากการวิจัยอื่นๆ ในเชิงเทคนิค แต่แตกต่างในด้านวิธีการ ซึ่งวิธีการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการคือ การทำงานที่เป็น การสะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนเองที่เป็นวงจรแบบขดลวด (Spiral of Self-Reflecting) โดยเริ่มต้นที่ขั้นตอนการวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observing) และการสะท้อนกลับ (Reflecting) เป็นการวิจัยที่จำเป็นต้องอาศัยผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการสะท้อนกลับเกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น (เดมมิส และแมคทาจากาท 2531: 10)

วิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์ เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขางานเทคนิคยานยนต์ มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2548 โดยปัจจุบันได้เปิดเป็นระบบทวิภาคี โดยมีสถานประกอบการด้านยานยนต์ได้ทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) รับนักศึกษาเข้าเรียนภาคปฏิบัติมากกว่า 100 บริษัท ซึ่งการดำเนินงานจะเป็นไปตามพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดไว้คือ จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรฐานสมรรถนะวิชาชีพ โดยประสานความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยกับสถานประกอบการ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนด้านวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาดังกล่าวยังคงพบปัญหาบางประการ โดยเฉพาะการออกนิเทศนักศึกษา ซึ่งทางวิทยาลัย

เทคโนโลยียานยนต์มีการทดลองใช้ระบบและวิธีการนิเทศที่หลากหลายทำให้ขาดความเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนประกอบกับการสรุปความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์นิเทศก์และผู้ประเมินการปฏิบัติงานจริง ไม่ค่อยสัมพันธ์กันจึงทำให้ระบบการนิเทศนักศึกษาวิชาศึกษายังขาดความสมบูรณ์อยู่พอสมควรเช่นกัน อีกทั้งการเข้า-ออก ของผู้สอนในสถานศึกษาเอกชนยังมีอัตราค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในทุกวิทยาลัยก็ส่งผลต่อระบบงานนิเทศนักศึกษาด้วยเช่นกัน

จากความสำคัญและปัญหาที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าระบบการนิเทศนักศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในสถานการณ์ปัจจุบันเป็นอย่างมาก หากสถานศึกษามีระบบการนิเทศนักศึกษาวิชาศึกษาที่เกิดจากการมีส่วนร่วมในทุกองค์ประกอบนับตั้งแต่ การวางแผนการนิเทศ การดำเนินการนิเทศ การสังเกตผลการนิเทศ การประเมินผล ตลอดจนการสะท้อนผลการนิเทศเพื่อการปรับปรุง โดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสม ย่อมส่งผลให้ระบบการนิเทศนักศึกษาวิชาศึกษาเกิดความสำเร็จโดยแท้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาระบบการบริหารการนิเทศนักศึกษาวิชาศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสายอาชีพในภาพรวมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินการนิเทศนักศึกษาวิชาศึกษาแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์
2. เพื่อพัฒนาระบบการบริหารการนิเทศนักศึกษาวิชาศึกษาแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์
3. เพื่อประเมินและยืนยันระบบการบริหารการนิเทศนักศึกษาวิชาศึกษาแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ และแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมโดยใช้การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาระบบการบริหารการนิเทศนักศึกษาวิชาศึกษาแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดองค์ประกอบของการบริหารการนิเทศศึกษาศึกษาทวิภาคีแบบมีส่วนร่วมจากผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมและได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารการนิเทศศึกษาศึกษาทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม โดยสัมภาษณ์เชิงลึก และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อพิจารณาคัดเลือกองค์ประกอบตามความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารการนิเทศศึกษาศึกษาทวิภาคีแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์ โดยสร้างแบบสอบถามตามความคิดเห็นของ ผู้จัดการจากสถานประกอบการด้านยานยนต์ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ ถึงสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารการนิเทศศึกษาศึกษาทวิภาคีแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์ และนำข้อมูลมาประเมินความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดระบบการบริหารการนิเทศศึกษาศึกษาทวิภาคีแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์ โดยนำข้อมูลจากการประเมินความต้องการจำเป็นมาวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนและแนวทางพัฒนาจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มากำหนดระบบการบริหารการนิเทศศึกษาศึกษาทวิภาคีแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมพิจารณา อภิปราย เสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะความเหมาะสมของระบบการบริหารการนิเทศศึกษาศึกษาทวิภาคีแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์ โดยการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้แก่ กลุ่มสถานประกอบการด้านยานยนต์ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มอาจารย์นิเทศก์ เพื่อพัฒนาเป็นระบบการบริหารการนิเทศศึกษาศึกษาทวิภาคีแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของระบบการบริหารการนิเทศศึกษาศึกษาทวิภาคีแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์ โดยการสัมมนาเชิงวิชาการผู้เกี่ยวข้องและปรับปรุงระบบตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มบุคคลที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานประกอบการ และอาจารย์นิเทศก์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทในการบริหารการนิเทศศึกษาศึกษาทวิภาคี

2. กลุ่มบุคคลที่เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานประกอบการ และอาจารย์นิเทศก์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทในการบริหารการนิเทศนักศึกษาวิชาชี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มตัวอย่างบุคคลที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ซึ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน และผู้บริหารสถานประกอบการ 5 คน เพื่อกำหนดองค์ประกอบและน้ำหนักตัวแปรระบบการบริหารการนิเทศนักศึกษาวิชาชีแบบมีส่วนร่วม และการกำหนดระบบการบริหารการนิเทศนักศึกษา โดยใช้การประมวลผลจากการประเมินความต้องการจำเป็น มาเป็นแนวทางซึ่งมีการดำเนินการโดยการประชุมสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) จากกลุ่มสถานประกอบการด้านยานยนต์ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มอาจารย์นิเทศก์ จำนวน 18 คน ได้แก่ กลุ่มสถานประกอบการ 6 คน กลุ่มผู้บริหาร 4 คน กลุ่มอาจารย์นิเทศก์ 8 คน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อพิจารณาคัดเลือกองค์ประกอบตามความเหมาะสม

2. กลุ่มตัวอย่างบุคคลที่เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) ได้แก่ ผู้จัดการจากสถานประกอบการด้านยานยนต์ในเขตกรุงเทพมหานคร 217 คน ผู้บริหาร 10 คน อาจารย์นิเทศก์ 19 คน รวม 246 คน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพที่เป็นปัจจุบันและที่พึงประสงค์ระบบการบริหารการนิเทศนักศึกษาวิชาชีแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์ มีระดับพฤติกรรมที่เป็นปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านการประเมินผลสูงสุด รองลงมา ด้านการสะท้อนผลการนิเทศนักศึกษาและด้านการวางแผนการนิเทศนักศึกษาต่ำสุด ส่วนในระดับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีด้านการวางแผนการนิเทศนักศึกษาสูงสุด รองลงมา ด้านการดำเนินการนิเทศนักศึกษา และด้านการสะท้อนผลการนิเทศนักศึกษาต่ำสุด

2. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบการบริหารการนิเทศนักศึกษาวิชาชีแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์ ผลการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยภาพรวม มีความต้องการทุกด้านโดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 0.20-0.31 ด้านความต้องการที่พบว่า มีค่า PNI_{modified} เป็นลำดับที่ 1

ด้านการวางแผนการนิเทศนักศึกษา 2.ด้านการดำเนินการนิเทศนักศึกษาและ
3. ด้านการสังเกตผลการนิเทศนักศึกษา

3. การพัฒนาระบบการบริหารการนิเทศนักศึกษาทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม
ด้านการวางแผนการนิเทศนักศึกษา เป็นขั้นที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศจะ
ทำการประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่จะต้องมีการ
นิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จะจัดขึ้น

4. การพัฒนาระบบการบริหารการนิเทศนักศึกษาทวิภาคีแบบมีส่วนร่วมด้าน
ดำเนินการนิเทศนักศึกษา เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินการ
ว่าจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้าง มีขั้นตอนอย่างไร และจะอย่างไรจึงจะ
ทำให้ได้ผลงานออกมามีคุณภาพ

5. การพัฒนาระบบการบริหารการนิเทศนักศึกษาทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม
ด้านการสังเกตผลการนิเทศนักศึกษา เป็นขั้นตอนของการปฏิบัติงานใน 3 ลักษณะคือ

1) การปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ เป็นขั้นที่ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความ
รู้ความสามารถที่ได้รับ 2) การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ ขั้นนี้ ผู้ให้การนิเทศจะทำ
การนิเทศและควบคุมคุณภาพให้งานสำเร็จทันตามกำหนดเวลาและมีคุณภาพสูง และ
3) การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ ในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จะช่วย
ให้การปฏิบัติงานบรรลุผล

6. การพัฒนาระบบการบริหารการนิเทศนักศึกษาทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม
ด้านการประเมินผลเป็นขั้นตอนของการประเมินผลที่ผู้นิเทศทำการประเมินผล
การดำเนินการซึ่งผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร แล้วทำการปรับปรุง โดยผู้ควบคุมการฝึกงาน
อาจารย์นิเทศก็ร่วมกับสถานประกอบการประเมินผลขั้นสุดท้ายร่วมกัน รายงานผลแก่
สถานศึกษา พร้อมทั้งรายงานผลและสร้างขวัญกำลังใจให้กับนักศึกษา

7. การพัฒนาระบบการบริหารการนิเทศนักศึกษาทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม
ด้านการสะท้อนผลการนิเทศเป็นขั้นตอนของการกระทำตามที่บันทึกข้อมูลไว้จาก
การสังเกตผลและประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปตามที่พึงประสงค์หรือไม่
นำข้อมูลจากการนิเทศมา วิเคราะห์ สังเคราะห์ อย่างเป็นระบบ ส่งข้อมูลต่อฝ่ายวิชาการ
หัวหน้างานนิเทศ นักศึกษาและครูฝึก รายงานผลเข้าที่ประชุมอย่างเหมาะสมรายงานผล
ต่อนักศึกษารายบุคคล

อภิปรายผล

การพัฒนากระบวนการบริหารการนิเทศนักศึกษาวิชาชีบบางส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์ ได้ศึกษาแนวคิดเชิงระบบของ กิดานันท์ มลิทอง (2540: 89) ซึ่งแบ่งองค์ประกอบเป็นตัวป้อน (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) โดยตัวป้อนจะเป็นการตั้งวัตถุประสงค์และข้อมูลต่าง ๆ เข้าไป ในที่นี้กำหนดให้เป็นการวางแผนการนิเทศ (Planning) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องจัดให้เกิดขึ้นก่อนล่วงหน้า เพื่อให้สามารถคาดการณ์ผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นตามมา ส่วนการกำหนดการดำเนินการนิเทศ (Acting) และการสังเกตผลการนิเทศ (Observing) ไว้ในส่วนของกระบวนการ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดทำเอกสาร การประชุมเตรียมการ การนัดหมายการนิเทศ และการออกนิเทศ เพื่อทราบผลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ล้วนอยู่ในขั้นดำเนินการเพื่อตรวจสอบสังเกตทั้งสิ้น เพื่อให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อนำสู่การประเมินผล (Evaluating) และการสะท้อนผล (Reflecting) ในองค์ประกอบสุดท้ายของระบบ คือ (Output) นั่นเอง และได้ศึกษาการสร้างองค์ความรู้จากการฝึกประสบการณ์ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของ จุติมา รัตนพลแสนย์ พรรษา ตระกูลบางคล้า และอโนทัย แทนสวัสดิ์. (2557: 145) โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ก่อนเข้าสู่กระบวนการวิจัย ให้นักศึกษาได้ประเมินการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเพื่อจะได้ประเมินผลและสะท้อนผลที่คาดการณ์ไว้ตามแผนเบื้องต้น ซึ่งผลผลิตสุดท้ายของการนิเทศนักศึกษา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่นักศึกษาแสดงออกที่เหมาะสม ซึ่งอาจารย์ผู้สอน อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้นิเทศงานต้องเข้ามามีส่วนร่วมในระบบทั้ง 5 ขั้นตอนตามระบบที่พัฒนาขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. กระทรวงศึกษาธิการควรกำหนดนโยบายให้ศูนย์ส่งเสริมอาชีพศึกษาเอกชน (ศอช.) นำระบบการบริหารการนิเทศนักศึกษาวิชาชีบบางส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์ ไปกำหนดเป็นนโยบายลงไปยังสถานศึกษาในสังกัดที่จัดการศึกษาระบบทวิภาคีหรือการเรียนภาคปฏิบัติร่วมกับสถานประกอบการในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนาระบบนิเทศนักศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ส่งผลให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรกำหนด
2. สถานศึกษาอาชีพศึกษาเอกชนควรนำระบบการบริหารการนิเทศนักศึกษาวิชาชีบบางส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์ ไปประยุกต์ใช้ตามบริบทให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- กัญญา วีรยววรรณ และพิมพ์พร ศรีจันทร์. (2546). **สภาพและความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีของสถานประกอบการเขตภาคเหนือ**. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพศึกษาภาคเหนือ สำนักคณะกรรมการอาชีวศึกษา.
- กิตานันท์ มลิทอง. (2540). **เทคโนโลยีทางการศึกษาร่วมสมัย**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จตุมา รัตนพลแสนย์ พรรษา ตระกูลบางคล้า และอโนทัย แทนสวัสดิ์. (2557). การสร้างองค์ความรู้จากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. **วารสารครุศาสตร์สาร 8**, (2) : 33-44.
- นริศรา ประมวลสุข. (2544). **ปัญหาการฝึกงานของนักเรียนหลักสูตรอาชีวศึกษา ทวิภาคีวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี**. ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- มยุรา ศรีพงษ์วิวัฒน์. (2541). **การศึกษาปัญหาในการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตร (ปวช.) พ.ศ. 2538 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.